

Anotace

Cvičení tohoto typu cílí na porozumění idiomům a jejich vhodné užití. Hodí se pro pokročilé žáky, kteří už většinou nemají potíže se základním významem slov. Žáci ve cvičení z tohoto pracovního listu aktivně pomocí korpusu vyhledávají překlad idiomů, pomocí kontextu by pak měli být schopni doplnit idiomy do textu. Jelikož pracují s překladem do mateřského jazyka, mohou v následné diskuzi porovnávat jazykové obrazy světa v různých jazycích, a zlepšovat si tak svoji interkulturní kompetenci.

Postup práce

Před samotnou prací s korpusem musejí být žáci seznámeni s existencí idiomů, nejlépe pomocí textu obsahujícího dostatečně názorné idiomy. Pokud učitel pracovní list nepoužije v návaznosti na text obsahující idiomy se somatismy, obrátí pozornost žáků k metaforickému užití slova *kůže* pomocí příkladových vět v prvním cvičení. Na jejich základě lze také žáky seznámit s pojmem metafora, pokud jim není znám. Učitel se následně zeptá, zda žáci znají další idiomy se slovem *kůže*. Příklady zapisuje na tabuli a nechá žáky uvést kontext užití.

Další idiomy se slovem *kůže* jsou ve třetím cvičení. Žáci samostatně nebo ve skupinách podle mateřského jazyka doplní znění idiomu ve svém jazyce. Tato fáze může proběhnout také jako domácí práce. Následuje diskuze nad idiomy v jednotlivých jazycích. Ve druhém cvičení si žáci poté prakticky vyzkouší, zda idiomům správně porozuměli a zda je dokáží vhodně užít.

1. Přečtěte si texty a řekněte, co znamená *vyletět z kůže* a *zachránit si kůži*.

Poslyšte, já se naštvu málokdy, ale tohleto je vážně moc. Mám pocit, že snad vyletím z kůže, jaký mám vztek.

Za války někteří lidé dělali hrozné věci, jen aby si zachránili kůži: lhali, kradli nebo i zabíjeli.

2. Znáte další fráze, ve kterých používáme slovo *kůže* metaforicky?

3. Najděte pomocí Trequ překlady těchto idiomů do svého jazyka. Používá váš jazyk taky slovo *kůže*?

vyváznout se zdravou kůží

kůže líná

být v něčí kůži

nebýt ve své kůži

4. Doplňte správný idiom ze cvičení 3 podle kontextu.

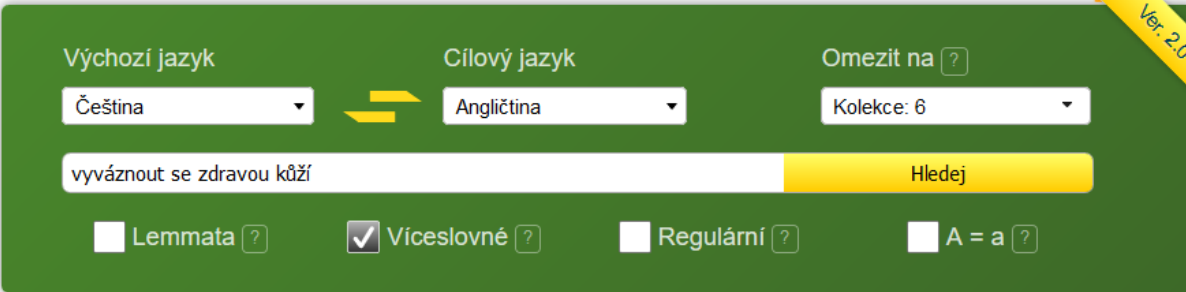
1. Včera kolem osmé hodiny ranní u Chotěbuz: Dvě nabouraná osobní auta míjel ve směru od Českého Těšína na Karvinou polský kamion. Řidič kamionu při průjezdu kolem místa nehody snížil rychlost, vzápětí ale do něj zezadu narazila avia.

Její řidič _____ (minulý čas), smůlu ale měl jeho spolujezdec (+ 39). „Lékaři i přes veškerou snahu mladšímu muži nedokázali pomoci. Svým zraněním na místě podlehl, “ uvedla mluvčí karvinské policie Zlatuše Viačková.

2. Řeknu vám, nechtěla bych _____ - tátu nemá a máma se o něho nestará! K čemu to povede? Co z něj vyroste?
3. Hned jak se vrátila, poznal, že _____. Ani neodpověděla na pozdrav, jen kývla hlavou.
4. No tak, _____, vstávat!

Postup práce s korpusem

Do aplikace Treq postupně napište všechny idiomy a zaškrtněte políčko Víceslovné. Zvolte si cílový jazyk. Po kliknutí na překladový ekvivalent se vám zobrazí příkladové věty. Vhodné vyberte pro druhé cvičení.

The screenshot shows the Treq application interface. At the top, there are dropdown menus for 'Výchozí jazyk' (Čeština) and 'Cílový jazyk' (Angličtina), separated by a double-headed arrow. To the right is a dropdown for 'Omezit na' (Kolekce: 6). Below these is a search bar containing the text 'vyváznout se zdravou kůží' and a yellow 'Hledej' button. Under the search bar are four checkboxes: 'Lemmata' (unchecked), 'Víceslovné' (checked), 'Regulární' (unchecked), and 'A = a' (unchecked). A yellow banner in the top right corner says 'Ver. 2.0'. Below the interface is a table with four columns: 'Frekvence', 'Procenta', 'Čeština', and 'Angličtina'.

▲ Frekvence ▼	▲ Procenta ▼	▲ Čeština ▼	▲ Angličtina ▼
1	50.0	vyváznout se zdravou kůží	avoid
1	50.0	vyváznout se zdravou kůží	he was to avoid it
2			

Obrázek 1 – Ekvivalenty idiomu *vyváznout se zdravou kůží*

Řešení

1) dle mateřského jazyka žáků

2) vyváznul / vyvázl se zdravou kůží – být v jeho kůži – není ve své kůži – kůže líná